

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Lucií Gavendovou ve věci

žalobce: V. L. N.
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty,
Vyšní Lhoty 234, 739 21 Vyšní Lhoty

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze 9. 2. 2026, č. j. OAM-1219/BA-BA07-VL15-PZ-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 2. 2026, č. j. OAM-1219/BA-BA07-VL15-PZ-2025, se ruší.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný rozhodnutím o prodloužení doby trvání zajištění v zařízení pro zajištění cizinců ze dne 9. 2. 2026, č. j. OAM-1219/BA-BA07-VL15-PZ-2025 (dále jen „napadené rozhodnutí“), rozhodl tak, že je žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (dále jen „zákon o azylu“), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu dobu trvání zajištění stanovil do 28. 3. 2026. Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou, ve které navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Rozhodnutím Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 20. 10. 2025, č. j. KRPA-329084-11/ČJ-2025-000022-ZSV, byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999, o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem správního vyhoštění, a to na dobu 30 dnů. Do protokolu o výsledku z 19. 10. 2025 žalobce uvedl, že je vietnamské státní příslušnosti, jiné občanství nemá a ani o něj nežádal. Má jen vietnamský cestovní pas a slovinské povolení k pobytu. Jiné povolení k pobytu nemá, v minulosti měl povolení k pobytu v Rumunsku. Z Vietnamu vycestoval v roce 2019, kdy přiletěl do Rumunska, to měl Rumunské vízum, od té doby je v Evropě. Do České republiky přicestoval v červenci 2025, kdy přijel ze Slovinska autem přes Rakousko, a to za účelem návštěvy svého kamaráda, který pro něj měl práci, proto již v České republice zůstal. Na dotaz Policie, zda žalobce věděl, že slovinské povolení k pobytu byl padělek, žalobce uvedl, že toto nevěděl, doklad si vyzvedl na úřadě. Bydlí na X, přesnou adresu si nepamatuje, jedná se o rodinný dům, kde má uzavřenou nájemní smlouvu, bydlí tam s dalšími svými krajany. Jedná se o ubytovnu, majitel je pan H., platí 2 000 Kč měsíčně za nájem. V České republice pracuje brigádně pro kamaráda, vydělá si 15 000 Kč měsíčně na různých stavbách. Nyní si je plně vědom nelegálního pobytu na území České republiky. Je zdravý, žádné léky pravidelně neužívá, žádného lékaře zde nenavštěvuje. O azyl v České republice ani žádném jiném státě EU nežádal. Žalobce je ženatý a má čtyři děti, manželka a děti jsou ve Vietnamu a jsou s žalobcem v pravidelném kontaktu. Nemá zde nikoho z rodiny, není zde ani nikdo, o koho by se staral či pečoval. Nemá zde žádnou osobu, kvůli které by hrozil zásah do soukromého a rodinného života. Jeho celá rodina žije ve Vietnamu. V České republice nemá žádné kulturní ani společenské vazby, potkával se zde hlavně se svými krajany. Nemá zde žádné závazky ani pohledávky. Ve Vietnamu by měl kde bydlet, a to se svou manželkou, dětmi a jeho matkou, do Vietnamu se však vrátit nechce, chce zde zůstat. Není zde žádná překážka ani důvod, proč by nemohl vycestovat, nic mu ve Vietnamu nehrozí, neměl zde problémy se zákonem, je to pro něj bezpečná země a může se tam kdykoliv vrátit, plánoval, že tam vycestuje na chvíli za rodinou. Ve vlasti má zaručeno právo na osobní bezpečnost, soudní ochranu a na spravedlivý proces. V případě správního vyhoštění nevycestuje dobrovolně z České republiky do Vietnamu.
3. Žalobce dne 27. 10. 2025 požádal o udělení mezinárodní ochrany.
4. Rozhodnutím o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců ze dne 31. 10. 2025, č. j. OAM-1219/BA-BA07-BA06-Z-2025, žalovaný zajistil žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e)

Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

zákonu č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) v zařízení pro zajištění cizinců a rozhodl, že ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu je doba trvání zajištění stanovena do 13. 2. 2026.

5. Dne 3. 11. 2026 žalobce poskytl údaje k žádosti o mezinárodní ochranu a uvedl, že je ateista, národností a příslušností je Kinh. Je ženatý a má čtyři děti. Z Vietnamu odcestoval v květnu 2019 na základě pracovního víza do Rumunska. Tam byl 4 roky, poté ke konci roku 2023 odjel autem do Slovinska, kde dostal vízum na tři roky (až později se dozvěděl, že doklady byly padělané), a na přelomu července a srpna 2025 odjel autem do České republiky, kde pobýval doposud. Má cestovní doklad - pas, platný do 11. 7. 2034. V Rumunsku měl cca 4 roky pracovní vízum, vždy po roce si jej prodlužoval, ve Slovinsku měl také vízum (ale v padělaných dokladech). Je zdravý. O mezinárodní ochranu žádá z finančních důvodů, kdy se zadlužil, aby se dostal do Evropy. Má čtyři děti, všechny studující, kdyby se měl vrátit do Vietnamu a žít je prací v zemědělství, neuživil by je a nezaplatil by jim studia. Již nemá věk na to, aby se vrátil do Vietnamu a půjčil si tam další peníze na cestu do jiné země, kde by si mohl nějaké peníze vydělat, vzhledem k věku by mu již další půjčka nebyla poskytnuta.
6. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 6. 11. 2025 žalobce mimo jiné uvedl, že vlast opustil z finančních důvodů, jako většina jeho vrstevníků se snaží dopřát svým dětem lepší budoucnost. Zopakoval, že děti jsou studující, aby je mohl poslat do školy, rozhodl se odjet do ciziny. Ve Vietnamu mu nic nehrozí a nemá tam žádné problémy. Aby se dostal do Evropy, musel zaplatit 12 000 eur. Kdyby se vrátil do Vietnamu, znamenalo by to pro jeho děti konec budoucnosti, jelikož by nebyl schopen splatit svůj dluh. Neměl v úmyslu žádat o mezinárodní ochranu. V Rumunsku byl skoro čtyři roky, rumunské vízum mu zařizoval zaměstnavatel, kdy na odcestování měl tříměsíční vízum a poté obdržel pobytovou kartu, jejíž platnost se vždy po roce prodlužovala. Při prodlužování jednal žalobce vždy s úřady. Z Rumunska žalobce odcestoval z důvodu, že zde měl nízký plat, v přepočtu 9 000 Kč, během covidu, kdy nebyla vůbec práce, mu zaměstnavatel nedovolil vrátit se do Vietnamu a držel jeho cestovní pas, žalobce se poté rozhodl, že odejde do jiné země najít si lepší práci. Do Rumunska se žalobce vracet nechce a trvá na žádosti o azyl v České republice. Následně odcestoval do Slovinska, kde byl necelý rok, myslel, že slovinské doklady, které mu vyřizovali zprostředkovatelé, jsou pravé a může s nimi cestovat po celé Evropě. Do Slovinska se také vrátit nechce, návrat do Slovinska nevyřeší jeho situaci. Důvodem, proč o udělení mezinárodní ochrany požádal až po svém zajištění je skutečnost, že věřil, že disponuje doklady, na jejichž základě může legálně pobývat a pracovat, ve chvíli, kdy byl zajištěn, však již jiné možnosti, než žádost o azyl neměl. K důvodu žádosti o mezinárodní ochranu upřesnil, že firmy z jiných asijských zemí nepřibírají lidi jeho věku, proto doufá v azyl, aby zde mohl pobývat pár let a mezitím, než děti dostudují, splatit alespoň část dluhu.
7. Rozhodnutím ze dne 6. 1. 2026, č. j. OAM-1219/BA-BA07-HA06-2025, žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neuděluje. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 22. 1. 2026 žalobu, která je vedena u zdejšího soudu pod sp. zn. 63 Az 5/2026, o níž dosud nebylo soudem rozhodnuto.
8. Součástí správního spisu je žádost žalobce o propuštění ze zajištění dle § 46a odst. 10 zákona o azylu ze dne 28. 1. 2026. V ní žalobce uvedl, že má zajištěno ubytování na adrese H. X, 588 Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

56 T., a současně má známého, který se o něj v průběhu řízení o jeho mezinárodní ochraně postará, poskytne mu ubytování, stravu a základní potřeby pro život. K žádosti žalobce přiložil jeden dokument „Čestné prohlášení o zajištění životních nákladů“ podepsaný T. M. T., a dále „Potvrzení o poskytnutí ubytování“ podepsaný shodnou osobou. Žádosti o propuštění ze zajištění žalovaný rozhodnutím č. j. OAM-1219/BA-BA07-VL15-PŘZ-2025 ze dne 6. 2. 2026 nevyhověl.

9. Dne 9. 2. 2026 žalovaný vydal napadené rozhodnutí, jímž rozhodl o prodloužení zajištění tak, že je žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu dobu trvání zajištění stanovil do 28. 3. 2026. Uvedl, že žalobce na území České republiky pobýval nelegálně bez jakéhokoli povolení k pobytu a rovněž zde nelegálně pracoval. Při kontrole totožnosti předložil padělanou kartu povolení k pobytu do Slovinska, o které si údajně myslel, že je v pořádku. Lze tedy předpokládat, že pokud by ho nekontrolovala policejní hlídka, nezjistila tuto skutečnost a následně nezadržela, zjevně by ve svém nelegálním pobytu pokračoval. Žalobci bylo uloženo správní vyhoštění z území členských států EU na dobu 3 let z důvodu pobývání na území České republiky bez platného oprávnění k pobytu a z důvodu prokázání se padělaným dokladem. Žalobce v České republice před jeho zajištěním nežádal o mezinárodní ochranu, nežádal ani v Rumunsku či Slovinsku, kde pobýval, přestože mu v tom objektivně nic nebránilo. Neuvedl žádné objektivní překážky jeho vycestování do vlasti s tím, že mu ve Vietnamu nehrozí žádné nebezpečí a neměl tam žádné problémy. Žalobce nemá nikde nahlášenou adresu, v současné době bydlí na ubytovně v Praze, přesnou adresu nezná. Na území České republiky tedy není kontaktní, není možné mu kamkoliv cokoli doručovat nebo ověřit jeho adresu. Svou totožnost žalobce prokazoval padělaným dokladem (povolení k pobytu ve Slovinsku), který si pořídil za finanční úhradu dle jeho slov na nějakém úřadě. Kromě nelegálního pobytu tedy vykonával také nelegální pracovní aktivity. Žalobce do České republiky přicestoval na návštěvu a poté zde zůstal a pomáhal svému kamarádovi pracovat. Následně sdělil, že se plánoval vrátit do Slovinska a že chce vycestovat do Vietnamu za rodinou. Je tedy zřejmé, že před tímto rozhodně neměl v úmyslu požádat o udělení mezinárodní ochrany, a nedá se ani očekávat, že by v případě jeho nezajištění byl k dispozici žalovanému a nevycestoval například do Slovinska nebo neodjel do Vietnamu na návštěvu za rodinou. O mezinárodní ochranu požádal až po zadržení, a proto má žalovaný za to, že podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobce učinil ve snaze zmařit nucený návrat do vlasti. Žalobce přitom sám uvedl, že ve Vietnamu mu nic nehrozí. Žalovaný neshledal naplnění podmínek v § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a to s ohledem na absenci jakýchkoli vazeb na Českou republiku, zdejší nelegální pobyt a výkon zaměstnání, prokazování se falešnými doklady a dosavadnímu jednání a chování vůči správnímu orgánu. Připomněl, že rozhodnutím z 6. 1. 2026 žalovaný mezinárodní ochranu žalobci neudělil a žalobce si proti tomuto rozhodnutí podal ke zdejšímu soudu žalobu, která má ze zákona odkladný účinek. Je tedy zjevné, že žalobce nesouhlasí s negativním rozhodnutím žalovaného a dle žalovaného tak nelze ani očekávat, že nebyl-li by zajištěn, vyčkal by rozhodnutí soudu a po případném zamítnutí žaloby dobrovolně vycestoval z České republiky. Žalobce rovněž není osobou vyloučenou z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu, nelze uložit ani zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu. Stále platí, že zde žalobce nemá rodinné vazby, uspokojivou finanční situaci a žádnou platnou a kontaktní adresu. Na závěr uvedl, že prodlužuje délku trvání zajištění na 43 dnů, a to s ohledem na skutečnost, že

Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

od podání žaloby dne 22. 1. 2026 proti rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany zbývá z maximální délky soudního řízení ještě 38 dní, kdy k tomuto byla připočtena průměrná 5-ti denní lhůta na doručení a vyznačení právní moci rozsudku, tj. celkem 43 dnů, kdy tyto zároveň spadají do maximální lhůty pro zajištění 180 dnů.

III. Žaloba

10. Žalobce považoval napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné, neurčité a právně vadné. Nesouhlasil s žalovaným ohledně jeho argumentace, že na důvodech zajištění se nic nezměnilo a že by žalobcovým propuštěním ze zajištění byla ohrožena realizace rozhodnutí o žádosti žalobce ve věci mezinárodní ochrany. V této souvislosti žalobce poukázal na rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 10. 9. 2025, č.j. 62 Az 28/2025-20, dle kterého *„jestliže by totiž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany, žádná realizace tohoto rozhodnutí by z povahy věci nepřicházela v úvahu“*, kdy žalobce zdůrazňuje, že nebude-li mu mezinárodní ochrana poskytnuta, bude přezajištěn dle zákona o pobytu cizinců a samotná realizace případného vyhoštění se bude realizovat dle zákona o pobytu cizinců. Následně žalobce poukázal na zásadu zajištění po co nejkratší dobu, kdy trvání svého zajištění považuje za neúčelné, byť ještě nedosahuje maximální délky 180 dnů. Nesouhlasí ani s argumentem žalovaného ohledně nestabilního zázemí a nenahlášení adresy, kdy žalobce poukazuje na to, že má nadále zajištěno ubytování na soukromé adrese a současně je zde osoba, která se za žalobce zajistí, což dokládá dvěma listinami obsahujícími příslib bydlení a finanční záruky. Žalobce tak má přesnou adresu, na které se bude zdržovat, bude kontaktní a bude mu zde možno doručovat. Pokud by pobyt žalobce na soukromé adrese byl pro žalovaného nedostačující, je žalobce srozuměn s jeho možným přemístěním do pobytového střediska, kdy uvádí, že nemá v úmyslu zneužívat volného režimu, ať již bude přemístěn na soukromou adresu či do pobytového střediska. Žalobce má také za to, že jsou dány případně i podmínky pro uložení zvláštního opatření dle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, kdy úvahy žalovaného o nemožnosti uložení jsou opět velmi stručné, formalistické a nepřezkoumatelné, kdy žalovaný odkazuje na shodné důvody, které již byly uvedeny v rozhodnutí o zajištění, současným stavem žalobce se žalovaný vůbec nezabýval. Žalobce v zajištění nemá žádné kázeňské problémy, naopak opakovaným prodlužováním zajištění se zhoršil jeho zdravotní stav po psychické stránce. Žalobce dále poukazuje na mimořádnost institutu zajištění cizince.
11. Žalobce z výše uvedených důvodů navrhoval, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil.
12. Současně s podáním žaloby žalobce podal i žádost o přiznání odkladného účinku žaloby. Svou žádost odůvodnil tím, že nedošlo-li by k pozastavení účinků napadeného rozhodnutí, jeho následky by pro žalobce znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Žalobce má zároveň za to, že přiznání odkladného účinku žaloby není v rozporu s důležitým veřejným zájmem a újma, která by mohla vzniknout jiným osobám, by byla menší než újma hrozící žalobci, resp. žalobce má za to, že žádné jiné osobě v důsledku přiznání odkladného účinku žalobě újma nehrozí.

IV. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že je z napadeného rozhodnutí jasně seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Žalovaný ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a zdůvodnil,

Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů shledal naplnění podmínek pro zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců, a v plném rozsahu odkázal na napadené rozhodnutí a spisový materiál.

14. Žalovanému je ze soudobé judikatury Nejvyššího správního soudu známo, že naplnění podmínky zajištění je při prodloužení zajištění nutno znovu vždy zvážit, a že význam zajištění je nutno měnit v závislostech na skutečnostech, které vyjdou najevo. Žalovaný uvádí, že posoudil vše a uvedl konkrétní důvod, pro který se nadále domnívá, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a to s přihlédnutím ke zjištěním učiněným v průběhu řízení o mezinárodní ochranu. Odkázal dále na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 28. 6. 2017, č.j. 1 Azs 349/2016-48, usnesení ze dne 4. 6. 2025, č.j. 6 Azs 35/2025-23, a ze dne 16. 12. 2021, č.j. 9 Azs 197/2021-43) dle které *„při zvažování zvláštních opatření (...) je namístě zohlednit pobytovou historii žadatele, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění. (...) Nová skutečnost spočívající v možnosti ubytování u známého na tomto nic zásadně nemění. Judikatura potvrzuje, že možnost ubytování nepředstavuje bez dalšího důvod pro užití zvláštního opatření podle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu (srov. Usnesení NSS ze dne 16. 12. 2021 č.j. 4 Azs 136/2021-50). Žalovaný uvedl, že vycházel ze zmíněných kritérií a má za to, že u žalobce nelze aplikovat mírnější opatření, jelikož zde není předpoklad, že by dodržoval zvláštní opatření a existuje důvodná obava, že se bude vyhýbat součinnosti v řízení o správním vyhoštění.*
15. Podle názoru žalovaného nebylo žalobou zpochybněno jeho rozhodnutí ve věci, proto navrhoval, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Posouzení věci soudem

16. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 46a odst. 8 zákona o azylu).
17. S ohledem na skutečnost, že žádný z účastníků nepožádal o nařízení jednání a soud nepovažoval nařízení jednání za nezbytné, rozhodl o žalobě bez jednání (§ 46a odst. 8 zákona o azylu).
18. Krajský soud se nejprve zabýval rozsahem přezkumu žaloby. Postupoval v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 o předběžné otázce ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Z něho je nutno dovozovat, že správní soud je povinen při přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námitky uplatněné žalobcem. V řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince se proto s ohledem na specifika institutu zajištění *neuplatní* pravidlo soudního přezkumu *v mezích uplatněných žalobních bodů* (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a správní soud je oprávněn, resp. povinen identifikovat případné další nezákonnosti zajištění (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2022, č. j. 34 Az 36/2022-32, č. 4439/2022 Sb. NSS). Tyto závěry lze vztáhnout na rozhodnutí o propuštění ze zařízení podle § 46a zákona o azylu, v uvedených intencích tak krajský soud přistoupil k posouzení zákonnosti rozhodnutí o nevyhovění žádosti o propuštění ze zařízení.
19. Žaloba je důvodná.

20. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
21. Podle § 46a odst. 5 zákona o azylu *ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů*. V nyní posuzované věci žalovaný napadeným rozhodnutím prodloužil zajištění žalobce podle § 46a odst. 5 zákona o azylu do 28. 3. 2026.
22. Krajský soud zdůrazňuje, že zajištěním cizince dochází k zásahu do jeho základního práva na osobní svobodu (srov. např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve věci John proti Řecku ze dne 10. 5. 2007, stížnost č. 199/05, Rusu proti Rakousku ze dne 2. 10. 2008, stížnost č. 34082/02, Rashed proti České republice ze dne 27. 11. 2008, stížnost č. 298/07, a Saadi proti Spojenému království ze dne 29. 1. 2008, stížnost č. 13229/03), na něž odkazuje i čl. 52 odst. 3 ve spojení s čl. 6 Listiny základních práv Evropské unie a čl. 8 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 5. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/08, nebo ze dne 19. 7. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 12/19). Je proto přípustné jen za striktně definovaných podmínek. Zajištění musí vždy sledovat vymezený účel a lze k němu přistoupit pouze tehdy, nemohou-li být v konkrétním případě efektivně uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější, donucovací opatření. Musí být také stanoveno na nezbytně nutnou dobu a nesmí dojít k jeho svévolnému prodlužování. V rozhodnutí o prodloužení zajištění má žalovaný vždy povinnost zkoumat, zda se nezměnily rozhodné okolnosti, zohlednit nové podklady, kterými disponuje, a učinit přezkoumatelnou úvahu o tom, zda je prodloužení zajištění nutné a účelné. Je taktéž povinen posoudit, zda u cizince nelze uložit zvláštní opatření. To však žalovaný v napadeném rozhodnutí neučinil.
23. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu může žalovaný rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu. Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu). Krajský soud pouze zdůrazňuje, že podle citovaných zákonných ustanovení má, je-li to možné a účelné, před zajištěním cizince v zařízení pro zajištění cizinců přednost uložení zvláštních opatření.
24. V nyní posuzované věci žalovaný k zvláštním opatřením toliko na straně 4 uvedl, že „v případě jmenovaného pak nadále nelze tomuto uložit místo rozhodnutí o jeho zajištění tzv. zvláštní opatření dle ustanovení § 47 zákona o azylu, podle něhož zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené. Stále platí, že jmenovaný nemá v ČR žádné rodinné vazby, stále nemá uspokojivou finanční situaci, žádnou platnou a kontaktní adresu, která by mohla být přijata jako
- Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

záruka toho, že dotyčný se na ní bude skutečně zdržovat a že bude správnímu orgánu poskytovat potřebnou součinnost“. Na straně 3 napadeného rozhodnutí žalovaný uvádí, že „jmenovaný nemá nikde nahlášenou adresu, v současné době bydlí na ubytovně v Praze, přesnou adresu nezná. Na území ČR tedy není kontaktní, není možné mu kamkoliv cokoli doručovat nebo ověřit jeho adresu.“ Uvedená tvrzení jsou však zcela v rozporu s dokumenty založenými ve správním spisu.

25. Žalobce v žalobě upozornil na to, že ve správním řízení předkládal důkazy, které se týkají jednak řešení finanční situace žalobce a jednak jeho možné kontaktní adresy. Z podkladů ve správním spisu krajský soud zjistil, že žalobce po vydání rozhodnutí o zajištění žádal o propuštění ze zajištění. Žalobce přiložil k žádosti o propuštění ze zajištění „čestné prohlášení o zajištění životních nákladů“ a „potvrzení o poskytnutí ubytování“ ze dne 14. 1. 2026. V těchto dokumentech je uvedeno, že Minh Thi Tran čestně prohlašuje, že „v případě propuštění žalobce z detence dobrovolně zajistí úhradu základních životních nákladů této osoby po dobu jejího pobytu mimo zařízení, zejména: stravu a běžné životní potřeby, základní náklady na dopravu (např. místní cestování). (...) bezplatně poskytuje ubytování žalobci na adrese Hradecká 261, 588 56 Telč. Jedná se o byt o rozloze přibližně 12 m², který je plně vybaven a zahrnuje: toaletu, koupelnu, kuchyň/kuchyňský kout. Ubytovaná osoba má zajištěny odpovídající podmínky k bydlení a může být řádně a nerušeně užívat po dobu vyřizování svých pobytových/azylových záležitostí.“ Obě listiny jsou opatřeny úředně ověřeným podpisem M. T. T., kdy ověření totožnosti proběhlo dne 14. 1. 2026 prostřednictvím dokladu - povolení k pobytu č. X. Oba uvedené podklady jsou součástí správního spisu a žalovaný s nimi při rozhodování o prodloužení zajištění disponoval. Přesto se shora uvedenými okolnostmi žalovaný v napadeném rozhodnutí, tedy v rozhodnutí o prodloužení zajištění, nijak nezabýval, navíc argumentoval tím, že žalobce nedisponuje adresou, na které by jej žalovaný mohl kontaktovat a žalobce by se na ní mohl zdržovat. Vzhledem k tomu, že je zajištěním omezena žalobcova osobní svoboda, je povinností žalovaného věc posoudit individualizovaně, což se v napadeném rozhodnutí nestalo. Napadené rozhodnutí tak je nepřezkoumatelné a trpí tak zásadními vadami, že neobstojí.
26. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2025, č. j. 9 Azs 147/2025–26, ve kterém Nejvyšší správní soud vyslovil, že je-li doba trvání zajištění „dalším rozhodnutím prodloužena, pak je ode dne následujícího po posledním dni původně stanovené doby zajištění právě toto rozhodnutí základem, který umožňuje následné omezení osobní svobody. To ale znamená, že samotné musí dostát všem požadavkům kladeným na takovéto správní rozhodnutí, včetně požadavku na řádné odůvodnění splnění zákonných podmínek zajištění“.
27. Na rozhodnutí o prodloužení zajištění je tak třeba klást stejné nároky jako na rozhodnutí o zajištění, protože musí samostatně obstát. Žalovaný měl povinnost se v rozhodnutí o prodloužení zajištění zabývat individuálními okolnostmi případu, zohlednit všechny podklady ze správního spisu, které měl k dispozici. Dále měl učinit přezkoumatelnou úvahu o tom, z jakého důvodu je třeba zajištění prodloužit, proč není možné uložit zvláštní opatření a podrobně popsat, jak dospěl k délce doby prodloužení. V napadeném rozhodnutí tyto individualizované úvahy chybí. Současně žalovaný nezohlednil nové důkazy, kterými disponoval, a nezabýval se změnou skutkových okolností. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve shora zmiňovaném rozsudku, „význam zjištění, která odůvodňovala zajištění cizince na jeho

počátku, se může v průběhu řízení ve věci mezinárodní ochrany měnit v závislosti na dalších skutečnostech, které vyjdou najevo. Naplnění této podmínky zajištění je proto třeba při prodloužení doby trvání zajištění posoudit vždy nově. V napadeném rozhodnutí nejsou žalobcem předloženy podklady ani zmíněny, natož zohledněny. Z uvedených důvodů shledal krajský soud napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným a trpícím tak zásadními vadami, že ve svém souhrnu neobstojí.

VII. Závěr a náhrada nákladů řízení

28. Jelikož se žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nezabýval konkrétními okolnostmi případu, a skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy, krajský soud zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení a jako nepřezkoumatelné podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.
29. V této souvislosti důrazně upozorňuje soud na § 46a odst. 13 písm. c) zákona o azylu, podle něhož musí být zajištění podle zákona o azylu „*bez zbytečného odkladu bez rozhodnutí ukončeno, rozhodne-li soud o zrušení rozhodnutí o zajištění nebo o prodloužení doby trvání zajištění (...)*“.
30. Konečně krajský soud uvádí, že s ohledem na výše přdestřený právní názor pro nadbytečnost již nevyporádával další žalobní námitky. Z důvodu, že krajský soud již rozhodl ve věci samé, nebylo již potřeba rozhodovat o žádosti žalobce o přiznání odkladného účinku žalobě.
31. Podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť z obsahu spisu nevyplývá, že by úspěšnému žalobci nějaké náklady v souvislosti s tímto řízením vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Ostrava 11. březen 2026

JUDr. Lucie Gavendová
samosoudkyně